

„Szeged soha sem élt meg tiz nyugodt évet“

Dr. Szabó László előadása Szeged
multjáról

A Szegedi Fészek Klub a nagyszabású várostörténeti kiállítással kapcsolatban előadás-sorozatot is rendez. Pénteken délután a városháza zsufolásig megtelt közgyűlési termében dr. Tápay-Szabó László egyetemi tanár, a kiváló publicista tartott rendkívül érdekes előadást kutatásai alapján Szeged multjáról.

Az előadást dr. Pálffy József polgármester-helyettes, a Fészek Klub elnöke nyitotta meg, aki vázolta a várostörténeti kiállítás jelentőségét Szeged jövője szempontjából, majd a város hatósága és a Fészek Klub nevében melegen üdvözölte Szabó professzort.

A megjelent nagyszámú közönség meleg tapsokkal fogadta dr. Tápay-Szabó Lászlót, aki rendkívül érdekes előadásában beszélt arról a kérdéssről, hogy miből lett a mai Szeged. Huszonkét éve tanulmányozza Szeged történetét — mondotta. Először a város keletkezéséről beszélt és megállapította, hogy Szeged ugyanabban az időben alakult, mint Kalocsa és Székesfehérvár. A lehető legrosszabb helyre tették a várost; ez a legmélyebb pont az Alföldnek ezen a részén. Ezután azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy honnan származik Szeged neve. Szeged annyit, mint Sziget, szokták mondani, de a sziget szó a régi időben nem szárazföldet jelentett, hanem olyan vízterületet, amelyet körülfogott a szárazföld. Abban az időben Szeged speciális fekvésénél fogva a víz fontosabb volt, mint a szárazföld.

— Az ezeréves évek elején — folytatta előadását —, több mint ezer család élt Szegeden. Nagy fejlődés állapítható meg a Hunyadyak korában. Foglalkozott ezután azzal, hogy kik voltak abban az időben Szeged lakosai, majd a török pusztításról szólva, ezeket mondotta:

— Ez a város sohasem élt meg tiz nyugodt évet. A nép folyton szegényedett a sok és megismétlődő harcban. A török emlékekről szólva, Szatymazról beszélt, amely töröktől öröklött, kun nyelven pedig vásárhely-et jelent. A kun elnevezés régebbi keletű; valószínű, hogy ezen a helyen cserélte ki a környék lakossága terményeit.

Szabó professzor ezután azt fejtegette, hogy milyen népből verődött össze Szeged. Alsóváros többsége — mondotta —, kun volt. Sok cigány, görög és rác jelzőket lehet találni, de voltak perzsa eredetű családok is. Megállapítható, hogy a fejlődő városban igen sok népelem találkozott. Nem csak Móra Ferenc költői nyelvén, de a valóságban is létezett „a szegedi nemzet“. Sőt az 1400-as évek közepéig négy is volt: magyarok, németek, rácok és dalmátok. A város abban az időben rendkívül fontos és élénk szállítási gócpont volt.

Érdekesen és fordulatosan beszélt ezután a boszorkányvadásokról, a különböző vesztegetési ügyekről; majd a török nyomokról szólva, megállapította, hogy a tanyai körives parcellák is török eredetűek. Az igazságszolgáltatásról szólva arról beszélt, hogy abban az időben a városi tanács volt az egyedüli bíróság. Szigorúan büntették a káromkodást, sok esetben a nyelv kivágására ítélték a vádlottat. A házasságtörést is szigorúan büntették, bár a férfiak enyhébben uszhatták meg a dolgot. A gazdagabbakat 24 forintba ítélték, a szegényekre 25 pálcát mértek. A házasságtörő nőt azonban sokszor halálra is ítélték.

A „szegedi polgár“ jelentőségét ismertette ezután Szabó tanár. A szegedi polgár szabadon közlekedhetett az országban, vámmentes-séget élvezett, de a polgárság terhet is jelentett, súlyos kötelezettségei voltak a kivonulásokkor. A polgárjogot örökölni nem lehetett. A választott bíróság 60 polgárból állott. A tanács volt a bíróság, amely a legtöbb ügyet

elsőfokon intézte el. A nemesség ügyeit fejtegette, majd előadása végén megállapította, hogy a szegedi levéltárban még ma is igen sok felbontatlan régi végrendelet van, amelyek pedig sok érdekes tény tartalmazhatnak.

A rendkívül érdekes és az új kutatások eredményeit ismertető szellemes és színes előadást a közönség hosszantartó tapsal fogadta, majd dr. Pálffy József mondott köszönetet dr. Szabó Lászlónak.

A Szegedi Fészek Klub este vacsorát rendezett Szabó professzor tiszteletére. A Klub ne-

vében dr. Pálffy József köszöntötte nagyhátasú beszédében, majd dr. Szabó László szólalt fel, aki több szegedi kérdés után a mai súlyos válság ügyével foglalkozott beszédében. Pásztor József meleg szavakkal Tardos-Taussig Ármin főmérnököt köszöntötte, akinek fáradságot nem ismerő, lelkes munkája tette lehetővé a nagyjelentőségű várostörténeti kiállítás megrendezését. Dr. Szivessy Lehel a jövőbe vetett reményről beszélt határos pohárköszöntőjében. A megjelentek a késői órákig maradtak együtt.

Elegáns

CIPŐT

leg-
olcsóbban

ZSURKÓ-nál

mert a nagyban gyártás lehetővé teszi a prima minőségnek olcsó áron való árusítását.

Írányárak:

Női cipő . . . P 8-50-161

Férfi cipő, fekete és barna P 11-50-161

Gyermekcipők nagy választékban.

A. B. C. beszerzési hely. Kossuth Lajos sugárút 6. Telefon: 17-72.

AZ ÉLET MOZIJÁBÓL

(Paklizások)

Közismert barátom, Hafiz Etnekir, akinek már annyi üde történetet köszönhettem, rágyújtott a szivaromra, kettőt zsebre vágott és így kezdte:

— Majd elmesélem a hamis játékosokkal való eseteimet, okulhat rajtuk mindenki, akit hatalmába ejt a szenvedély. Mert ne gondolják, hogy csak világhelyeken pakliznak. Szó sincs róla, volt valamelyes hamisjáték Trianonban, továbbá Genfben is, de ezeknek a hatásait, — hogy úgy mondjam — az egész emberiség érzi. A nagy tragédia mindig egyéni szokott lenni, azért fáj jobban, ha nekem mincs pénzem, mint amikor Franciország nem törleszt Amerikának. Ámbár az utóbbitól sokat tanultam. De most a paklizásokról beszélünk.

A gombozáson

Kezdték én is, mint közéletünk annyi jelese. Ahány fületlen gomb előkerült barátaim szüleinek ruháiról, azt én nyertem el kifogástalan gyöngyházgombok ellenében. Meg kell állapítanom, hogy barátaim a gombokat anyai ágról szerezték be, mi gén inkább atyai nadrágokat és díszmellényeket részesítettem előnyben. Egy ízben egy tucat karneolgombbal jelentem meg a csatateren, azon év Szent István napján pedig — már a kora reggeli órákban — engem vertek el otthon, mert k. atyám nem tudta felvenni a díszmagyarját.

Ebben az időben úgy pakliztak velem, hogy egy karneol ellenében husz másfajta helyeztek az anyaföldre, ahol a játék folyt. Mikor pedig künn volt már a készlet, partnerem elkiáltotta magát.

— Jaj, jön a háziur!

A háziur ellensége volt mindenféle játéknak, (kivéve a máriást) s igen érzékenyen vette, hogy gödröcskéket ásunk az udvaron.

A véskiáltás elhangzásakor aztán ész nélkül menekültem, már pedig számtalanszor kiderült, hogy nem is jön a háziur. Az egész rémitgetés csak az én terrorizálásomra történt, futás előtt ugyanis ott hagytam a készletemet.

— Hová lettek? — kérdeztem később a partneremet.

— Elkobozta a háziur, felelte, abban bizakodva, hogy egy ilyen hatalmas személyiségnél úgy se fogok érdeklődni. Vagyoni veszteségem azonban nagyon fájt, ezért utána lopakodtam a máriás-játék szenvedélyesének.

— Kérem, adja vissza.

Egy kissé zavaros ember volt, szórakozott, sose figyelt arra, aki hozzá beszélt, kivéve mikor a házbért kérte.

— Jó, — felelte most is.

Másnap megint elfogtam.

— Mikor adja vissza?

— Ha majd nekem tetszik, felelte minden közelebbi érdeklődés nélkül.

Beletem egy hétbe, amíg szót értettünk, akkor pedig felvilágosítás helyett meg akart verni. Sose tudtam meg, hogy mi az igaz a gomb-történetemben. Később áttértem

az alsósra,

de mindig olyan partnerekkel hozott össze a véletlen, akik négy kilencezt mondtak be, mikor nálam is volt kettő. Sokáig tűnődtem rajta, hogy szabály szerint hány kilences van egy pakliban s mikor a gyanu nagyon elhatalmasodott rajtam, szenvedélyemben a társam arcába vágtam az egész csomagot. Ez határozottan feltűnt neki.

— Ugy tetszik, hogy te gyanúsítasz! — jegyezte meg azzal a szelíd iróniával, amit őseitől örökölt. Majd megbánod egyszer a hevesiségedet s rájössz, hogy mennyire becsületesen játszom én másokhoz képest.

Valóban, az idő meghozta számára az elégtételt. Játszottam ugyanis olyanokkal is, akik kvartkasszát zokogtak, mikor nálam volt a béla. Micsoda becsületes típus volt ezek mellett a régi barátom! És mégis öt verték agyon a kávéházban, pedig csak a felsőt számította huszonhétnek. Igazán csekélység. De akkoriban éltünk a tulzók korában.

A játékszenvedély mégsem hagyott nyugton, de mert okos is akartam maradni, olyan játékokat kerestem, ahol igazán a véletlen a döntő, nem pedig az emberi ravaszság. Így jöttem rá

a légyjátékra

Lényege az, hogy leültünk ketten a kávéház ablakába, mindegyikünk elhelyezett az asztalon egy pénzegységet, aztán kinyújtva az ujjunkat, vártuk, hogy melyikre repül előbb a légy?

Volt napom, hogy husz-harminc ilyen egységet is elvesztettem. Jött a légy, boldog zümmögéssel guszta már messziről a kezemet, aztán mintha megbolondult volna, hirtelen lecsapott a partneremre.

Keserű emlékek ezek, rájöttem, hogy itt is lehet csálni, ha gazemberrel ültünk le. Partnerem ugyanis bekente az ujjahegyt mézzel.

BoB.

Sehol olcsóbban! RADIO

és kellékek gazdag választékban

PHILIPS és STANDARD

készülékek nálam kaphatók

Szántó Sándor gépkereskedő Szeged, Kossuth ucca 2.

Fájdalommal jelentjük, hogy a legjobb anya, nagy-
anya, anyós és rokon

238

ÖZV. HERGOVITS LAJOSNÉ

hosszu szenvedés után, a haldokló szentségével meg-
erősítve, önzetlen életének 68-ik évében, Vaskereszt
napján az Urban elhunyt. A róksai temető halottas-
házából 8-án, vasárnap délután egyenyed 4 órakor
temetjük. Engesztelő szentmisét 11-én, szerdán reggel
8 órakor a róksai templomban. A gyászoló család.

**Steiner Sándor és neje, valamint Mu-
bert Arminné szül. Steiner Kamilla mini-
gyermekét mély fájdalommal jelentik, hogy
édesapjuk**

Steiner Bernát
kereskedő

életének 77-ik évében f. hó 5-én rövid szen-
vedés után meghalt.

Temetése f. hó 8-án, vasárnap d. e. 1/2 10
órákor lesz a Kálvária ucca 42. szám alatti
gyászházból. 235

Kézimunkafonalat

okvetlenül nálunk vegyen

TISZA ÁRUHÁZ

képv. Püspökbasár épület, (Szappan tiszlet mellett.)

Milliók kedvelik és fogyasztják
a kitűnő ízű Blok malt-
cukorkát

Blok malt

közhűgés és rekedtség ellen

Megkíméli magát
az utánszaktól, ha valódi Blok maltot
kér és csak eredeti csomagban fogadja el.

Ára

30

filler